

Hürlimann XT 95: Wendbaar sterk

Met de Hürlimann XT 95 nemen we een trekker onder de loep uit de Same Deutz-Fahr stal. Met een aftakasvermogen van 64 kW (87 pk) en een transmissie met 15 basisschakelingen voor- en achteruit die elk weer onder belasting over drie trappen kunnen worden geschakeld, is voor elke werkzaamheid de juiste rijsnelheid te vinden.

Tekst en foto's: Jannes Hoenderken

Sinds 1971 maakt Hürlimann deel uit van de SLH-groep. De productiecapaciteit werd toen overgebracht naar de moederfabriek in het Italiaanse Treviso. De fabriek in het Zwitserse Will heeft nu nog een functie als centraal distributiepunt. Het SLH-concern gebruikte Hürlimann in het begin regelmatig om nieuwe ideeën uit te testen. Een mooi voorbeeld daarvan is het remsysteem met stuurremmen waarmee gelijktijdig beide wielen aan één kant werden afgeremd en de trekker zeer kort draaide. Met de overname van Deutz-Fahr in 1995 door de SLH-groep verdween de hoofdletter H en daarmee de naam Hürlimann. Het trekkermerk bleef echter bestaan voor thuisland Zwitserland en landen waar het merk beter verkoopt dan Lamborghini. Recent werd ons vanuit de concernleiding verzekerd dat er geen verschillen bestaan tussen de typen van beide merken.

Motor en vermogen

De Hürlimann XT 95 heeft standaard vierwiel-aandrijving. De viercilinder SDF-dieselmotor met een uitlaatgascompressor (turbo) voldoet aan Stage 2 van de emissie-eisen. Bij de metingen aan de aftakas levert de trekker een vermogen van 64 kW (87 pk) bij nominaal toerental (2.300 omw./min). Bij een dalend toerental stijgt het equivalente motorkoppel tot 338 Nm bij 1.500 omw./min. Bij daling van het motortoerental neemt het vermogen heel licht toe tot 64,2 kW. Dat vermogen is ook beschikbaar bij 1.000 omw./min van de aftakas. Het motorkoppel stijgt vrijwel rechtlijnig vanaf het nominale toerental tot een maximum bij 1.500 omw./min. Met een koppelstij-

Alternatieve trekkers in dezelfde vermogensklasse als de Hürlimann XT 95

Merck	Case	Claas	Landini
	JX 95	Ares 546 RZ	Powerfarm DT 95
Motor	CNH	DPS	Perkins
Type	4 WT / 3.900	4 WT / 4.525	4 WT / 4.400
Nom. toerental (omw/min)	2.500	2.200	2.200
Motorvermogen (kW / pk)	69 / 94	66 / 90	67,6 / 91,6
Bepaald volgens	ISO 14396	ECE R24	ISO 14396
Max. koppel Nm bij omw./min	337 / 1.400	415 / 1.400	380 / 14.00
Transmissie	12 / 12	32 / 32	24 / 12
Vmax (km/h)	40	40	40
Hydraulisch systeem	Open Center	Load Sensing	Open Center
Pompcapaciteit (l/min)	49 / 190	110 / 200	43 / 180
Hefvermogen kogels (daN)	3.365 (D)	6.550 (D)	3.700 (D)
Spoorbreedte (mm) van.../tot...	1.420 - 2.030	1.630 - 2.130	1.500 - 1.900
Gewicht (kg)	3.050	5.070	3.630
Prijs (€)	32.582	49.200	32.610

ging van 27% is de weerstand tegen afwijking van het toerental bij plotseling hogere vraag naar trekkracht redelijk, maar niet super groot.

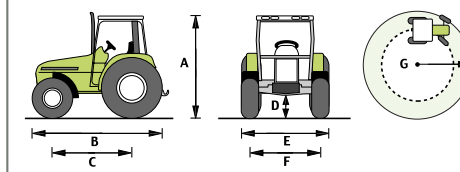
Brandstofverbruik

De SDF-motor heeft met 240 g/kWh het optimale specifieke verbruikspunt bij 1.650 omw./min. Vanaf 1.800 omw./min neemt het specifieke brandstofverbruik geleidelijk toe, tot 262 g/kWh bij nominaal toerental. Boven

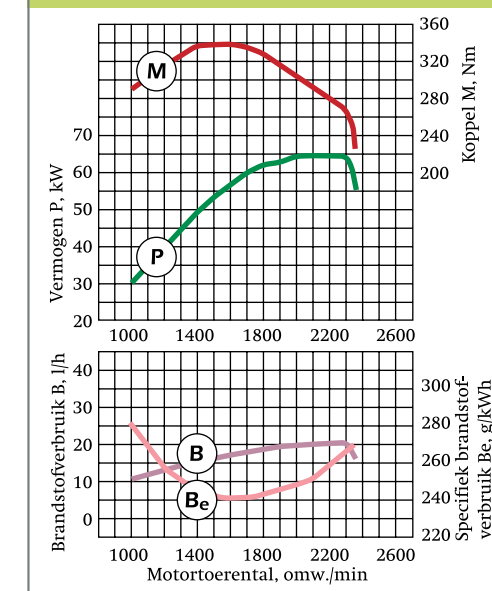
2.300 omw./min stijgt het specifieke verbruik explosief. Dat is ook het geval bij motor-toerentalen lager dan 1.500 omw./min. De karakteristiek laat overduidelijk zien dat de spaaraftakas een goede oplossing biedt om bij een beperkte vraag naar vermogen het verbruik van diesel te beperken. Het effect van een lager toerental op het verbruik wordt goed in beeld gebracht door de norm van 42,5% belasting, die de FAT-onderzoekers hanteren. Bij die gemiddelde belasting is

Afmetingen

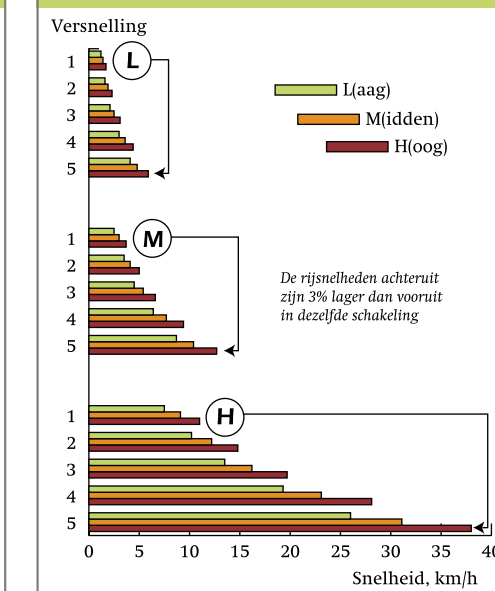
A	Hoogte cabine/uitlaat	2.630 mm
B	Totale lengte	4.120 mm
C	Wielbasis	2.420 mm
D	Vrije ruimte	400 mm
E	Totale breedte	2.350 mm
F	Spoorbreedte vooras	1.600-1.800 mm
G	Spoorbreedte achteras	1.500-1.800 mm
	Draaistraal	5.350 mm

Vermogen / Koppel / Brandstof

Transmissie

het verbruik bij 540 omw/min aan de aftakas (2.180 omw./min van de motor) 9,7 l/h en bij inschakeling van de spaaftakas (standaardtoerental bij 1.670 omw/min van de motor) 8,5 l/h. Een 'winst' van 1,2 l/h, die je bereikt door alleen de goede schakeling te kiezen. Bovendien produceert de trekker dan minder lawaai.

■ Transmissie

De XT 95 uit de test heeft een transmissie met standaard 15 basisversnellingen vooruit en achteruit, verdeeld over drie hoofdgroepen. De bestuurder kan de rijnsnelheid van elke basisversnelling onder belasting over drie trappen aanpassen. Het aantal versnellingen tussen 4 en 12 km/h – bij 'volgas' – is met 18 mogelijkheden ruim voldoende. Voor tijdrovende bewerkingen (planten) heeft de trekker vijf versnellingen tussen 1 en 2 km/h.

De hendel voor handgas zit op de B-stijl van de cabine. Door de knop onder de hendel enige seconden in te drukken, wordt het ingestelde motortoerental gefixeerd. Bij nadering van de kopakker is een druk op de knop voldoende om de fixatie op te heffen en kun je het motortoerental weer regelen met het voetpedaal. Als na het wenden de knop weer wordt ingedrukt, gaat de motor terug naar het vastgelegde toerental.

De XT 95 is ook leverbaar met een kruipbak, waarmee het totaal aantal schakelingen op 60 vooruit en achteruit komt.

■ Aftakas

De aftakas van de XT 95 heeft twee basistoerentallen. Je kunt het gewenste toerental instellen met een hendel in de cabine en de aftakas daarna elektrohydraulisch met een drukknop in- en uitschakelen. Je kunt bij zowel 540 als 1.000 omw./min kiezen tussen een normale en een brandstofsparende schakeling. Een frontaftakas met een basistoerental van 1000 omw./min is leverbaar.

■ Hefinrichting en hefvermogen

De cat. II hefinrichting heeft een elektronische trekweerstandregeling die zijn commando's krijgt via de koppelpennen in de onderste trekstangen.

Hürlimann XT 95... de technische gegevens

Algemeen		Gewichten, zonder en met frontaanbouw		Stuurinrichting	
Merk en type	Hürlimann XT 95 met vierwielaandrijving	Het gewicht van de Nederlandse uitvoering, zonder ballast en zonder bestuurder, is:		Versingsperiode	2,5
Cabine	SDF	– voor	1.780 kg	Inhoud achterbrug, transmissie en hydraulisch systeem	1.200 uren
Fabrikant	SDF	– achter	2.340 kg	Inhoud eindaandrijving achter	71 l
FAT- testnr. trekker	1862/04	– totaal	4.120 kg	Verversingsinterval transmissie 1.000 uur of 1 jaar	
De trekker is getest door FAT in Tänikon (Zwitserland). De vermogenstest is uitgevoerd bij een temperatuur van 22 °C en een luchtdruk van 953 hPa.		En met ballast, bestaande uit wiel- en frontgewichten: totaal	7.200 kg	Inhoud voorasaandrijving totaal	6,2 l
				Verversingsperiode	1.000 uur of 1 jaar
Motor		Bandencombinaties		Hefinrichting en hefvermogen	
Merk	SDF	Mechanische overbrengingsverhouding tussen vooras en achteras: 1,3133		Categorie	II
Cilinders	4, met turbo	Banden tijdens test:		Doorgaande hefkracht door hele traject:	
Inhoud	4.000 cm ³	– voor: 420/70R24		– tussen de vanghaken	2.430 daN
Turbodruk	0,9 bar	– achter: 480/70R34		– idem met extra hefcilinders	3.555 daN
Vermogen	67 kW (91 pk)	Andere leverbare bandenmaten voor voor- en achteras zijn:		– over een afstand van	655 mm
		– 13,6 R 28 met 14,9R38,		– afstandsbedieningmechanisch, rechter spatbord	
Vermogen en equivalent koppel aan aftakas				Trekhaaktest	
Maximum	64,2 kW 2.100 omw./min	– 540/65R24 met 600/65R34 en		Deze waarde is tijdens de test niet bepaald. Stilstand rust 43% van het totaalgewicht op de vooras. Als de trekker veel vermogen moet leveren, is het zinvol hem met een frontgewicht uit te rusten.	
Bij nominaal toerental	64,0 kW 2.300 omw./min	– 380/70R28 met 480/70R38		Vierwielaandrijving, differentieel, beremming	
Bij 540 omw./min aftakas	63,8 kW 2.080 omw./min			De voorwielaandrijving is via het SBA-systeem met drukknoppen in- en uitschakelbaar, eventueel automatisch. Het differentieel in de vooras heeft een 100%-sperdifferentieel dat automatisch inschakelt. Tijdens wegtransport bij hogere snelheden is de voorwielaandrijving uitgeschakeld. Het SBA-systeem schakelt de voorwielaandrijving automatisch in bij een paniekstop.	
Bij 1.000 omw./min aftakas	64,2 kW 2.286 omw./min			Geluidsniveau	
Equivalent draaimoment (koppel)				In de cabine	76 dB(A)
Bij nominaal toerental	267 Nm 2.300 (omw./min)			Omgevingsgeluid	84 dB(A)
Bij 540 omw./min aftakas	294 Nm 2.180 (omw./min)			Prijs	
Maximum	338 Nm 1.500 (omw./min)			De bruto-adviesprijs van de Hürlimann XT 95 met emissiearme motor is € 42.910 geleverd op 13.6R28 voorbanden en 14.9R38 achterbanden.	
Motortoerental onbelast	2.470 (omw./min)				
Brandstofsysteem					
Merk brandstofpomp	Bosch				
Inspuiting	direct				
Inspuitdruk	600 bar				
Merk en type verstuivers	Bosch, vijfgaats				
Brandstofverbruik					
Bij maximumkoppel	242 g/kWh				
Bij 2.080 omw./min *)	250 g/kWh				
Bij 2.300 omw./min	263 g/kWh				
*) is aftakastoerental bij 540 omw./min					

Hürlimann XT 95 in gebruik: "Spaaftakas betaalt zich"

Voor de rij-impressie van de XT 95 kwamen we terecht in het Drentse Tynaarlo. Op het 75 ha grote akkerbouwbedrijf van Harry Hoving is het begin maart nog rustig, want na de sneeuw is het nog nat op het land. Zijn bouwplan is met ruim 80% rooivuchten intensief. Veel werk gebeurt met eigen mechanisatie. Alleen voor mestinjectie en het zaaien en rooien van de bieten en cichorei komt de loonwerker. Hoving heeft naast twee 'bejaarde' MF-trekkers twee Hürlimann trekkers. De vijf jaar oude XT 909 staat op brede banden en heeft 3.800 uren op de teller, terwijl de XT 95 in 11 maanden 625 uren heeft gegraaid. De XT 95 staat rondom op 30 cm brede cultuurbanden. Harry Hoving vertelt: "Ik heb al 37 jaren een prima relatie met mijn mechanisatiebedrijf. Toen de Lamborghini van 75 pk aan vervanging toe was, kwamen we uit bij de Hürlimann XT 95, ook omdat ik goede ervaringen had met het andere model. Voor voldoende hefkracht is deze XT 95 uitgerust met extra hefcilinders. Bij de bandenkeuze heb ik bewust voor smalle en grote banden gekozen voor onder andere het aardappelrooien en het spuiten. Voor minder insporing zet ik de trekker achter zoveel mogelijk op dubbellucht. Over de motor ben ik tevreden. Hij trekt goed door. Bij het wegrijden moet hij wel voldoende toeren maken. Heel plezierig vind ik de spaarstand voor beide aftakassen. Als het maar enigszins kan, schakel ik die in en dan in combinatie met 'cruise control' om steeds met hetzelfde en lager toerental te werken. Dat kan bij het spuiten, maar ook bij het aardappelrooien en zelfs bij de grondbewerking. De transmissie heeft ruim voldoende mogelijkheid, vooral doordat elke basisversnelling onder belasting over drie trappen is te schakelen. De basistransmissie schakelt overigens wat zwaar. De cabine is comfortabel waarbij de naar voren uitstekende luchtinlaat in de zomer het voordeel heeft van minder licht op de voorruit. Door rijden met een gereduceerd toerental hoeft de radio niet overdreven hard aan te staan. Al met al, we zochten een bruikbare en betaalbare trekker en dat is goed gelukt."

Harry Hoving wijst naar het grote voorfilter. Dit filter haalt, vooral in oogsttijd, veel stof uit de inlaatlucht. Door de wieluitslag van 50 graden en een korte wielbasis is de trekker zeer wendbaar. Merkwaardig detail: De voorwielen zijn ook te gebruiken als achterwielen op de nog aanwezige MF 35.

De meetresultaten op de verschillende hoogte tussen de kogels geven een doorgaande hefkracht aan van 2.430 daN over een traject van 655 mm. Bij gebruik van twee extra hefcilinders is de hefkracht door het gehele traject met ruim 1.100 kg toegenomen tot 3.555 daN.

■ Hydraulische installatie

In de standaarduitvoering voor Nederland

heeft de trekker twee dubbelwerkende ventielen met een extra retourleiding om hydro-motoren en hydraulische cilinders op werktuigen en machines te voeden. Maximaal mag 25 l olie uit het systeem worden gebruikt. Voor de hydraulische componenten op aanbouw- en aanhangwerktuigen aan deze trekker is dat meestal ruim voldoende.

■ Comfort

De trekker beschikt over een cabine met een beweegbaar glazen dakluik. Bij volgas en maximale belasting ondergaat de bestuurder een geluidsdruk van 76 dB(A), ruim onder de gevarengrens voor lawaaidoofheid. Door de grote uitslag van de voorwielen (50 graden) is de forse trekker toch zeer wendbaar. ■

Eindoordeel

Plus

- + Handzame trekker voor voorjaars- en verzorgingswerk.
- + Ruime, comfortabele cabine met zeer veel glas.
- + Standaardtransmissie heeft voldoende mogelijkheden om de rijnsnelheid, deels onder belasting, aan te passen aan de bewerking.

Min

- Vrij hoog eigen gewicht bij verzorgingswerk.
- Specifiek en daarmee totaal verbruik wordt snel groter bij toenemend toerental.

Kortom

De Hürlimann XT 95 kan op veel bedrijven uitstekend dienst doen als verzorgingstrekker, maar heeft daarnaast ook ruime mogelijkheden om in het oogstseizoen te kunnen worden ingezet. Bij volgas is de motor niet de zuinigste maar omdat de trekker toch bij veel werk een gereduceerd toerental gebruikt, zullen de gevolgen van dit nadeel niet groot zijn.